

Indrek Tarand

Rue Wiertz 60, B-1047 Brüssel, Belgia
tel +32 (0)2 28 45401
faks: +32 (0)2 28 49401
e-post: indrek.tarand@europarl.europa.eu

Hr välisminister Urmas Paet
Välisministeerium
Islandi väljak 1, 15049 Tallinn
Eesti

30. mail 2012
Brüsselis

Härra minister,

Lubage kasutada võimalust ja avaldada Teile oma jätkuvat ja kõige kõrgemat lugupidamist!

Ning osutada, et Teil on probleem.

Nagu olete ise ajakirjanduse vahendusel kinnitanud, on välisministeeriumi 2012. aasta eelarvesse seadusandja tahtel sattunud raha demokraatia või maailmavaadete arendamise sihtasutuste toetamiseks, mis aga võiks pigem olla hoopis riigikogu eelarves ja jagatav raha.

Tänaseks on riigikogu põhiseaduskomisjon teatanud, et erakondlike maailmavaate sihtasutuste loomiseks vajalikke seadusemuudatusi ei hakka riigikogu käsitlema enne kui sügisel. Samas kinnitasid esmaspäeval, 28. mail põhiseaduskomisjoni istungil kutsutud külalistena osalenud Moldova, Gruusia ja Valgevene riiklikud aukandjad, et nemad kui potentsiaalsed sihtriigid ootavad pikisilmi hetke, mil arenenud demokraatlik ühiskond ja ELi liikmesmaa Eesti leiab ometi kord võimaluse hakata nendele riikidele pakkuma arenguabi, demokraatia ja tsiviilühiskonna alast koolitust ja oskusteavet viisil, nagu seda on kirjeldatud riigikogu menetluses oleva seaduseelnõu 144 paragrahvides ja seletuskirjas.

15. mail riigikogus seaduseelnõu esitlemisel põhjendas Teie erakonnakaaslane Peep Aru tabavalt: „Poliitiline haritus ja teadlikkus demokraatia põhimõtetest ning poliitilise tegevuse olemusest on olulised tugeva kodanikuühiskonna arenguks ning jätkusuutliku ja teaduspõhise poliitika kujundamiseks. Nii riigisisese demokraatia arenguks kui ka rahvusvahelisse koostöösse nanustamiseks tuleb võimalikult laias spektris vaadata üle riigisisised võimalused

A. T.

EUROOPA PARLAMENDI LIIGE

Tõhus idapartnerlus peab sisaldama toetust pluralistliku poliitilise süsteemi rajamiseks. See on praegu selgelt puudu.“

Kahjuks valitseb riigikogus **haldussaamatus** ning **ebaefektiivne õigusloomemudel**, mistõttu ootaja aeg muudkui pikeneb ning see võib kokkuvõttes osutada saatuslikuks ohuks abivajajate pingutustele demokraatlikule arenguteele pöördumisel. Riigikogus esindatud erakonnad on loonud eksliku mulje, justkui riigikogu poolt välisministeeriumile eraldatud arenguabi summat polekski võimalik kasutada, kuni pole loodud maailmavaate sihtasutusi menetluses oleva seaduse alusel, ning aasta lõpul tuleks summa riigituludesse kasutamata kujul tagasi kanda. Jätan siinkohal puudutamata filosoofilise küsimuse kas maailmavaade saab eksisteerida vaid riigikokku valitud inimeste peades või on siiski võimalik ka muude inimeste puhul.

Kuid kus häda kõige suurem, seal abi kõige lähem. Erakondade vaade riigikogu eraldisele on ekslik, kuna sihtotstarbeliselt suudavad arenguabiks ja demokraatia arendamiseks kolmandates riikides nimetatud eraldis tõhusalt kasutada ka muud organisatsioonid kui erakonnaseaduse alusel asutatud (täpsemalt: asutamata jäänud). Juba möödunud talvel rõhutasid kodanikuühiskonna ja vabakonna keskasutused, et on võimelised projekti korras realiseerima kõiki seaduseelnõus kavandatud tegevusi.

Täna on mul hea meel teatada, et sel nädalal registreeriti Eestis kinnituseks kolmanda sektori füüsilisest ja e-suutlikkusest Eesti Maailmavaate Sihtasutus, mille põhikirjaline eesmärk on „avalikes huvides edendada ühiskondlikku poliitilist mõtet ning vaba ja demokraatlikku maailmavaadet nii Eestis kui ka välisriikides“.

Eesti Maailmavaate Sihtasutuse põhiülesanneteks on:

- maailmavaateline kodanikuhariduse edendamine projektide, toetuste ja informatsiooni levitamise kaudu;
- maailmavaadete ja poliitika alaste uuringute ning poliitiliste liikumiste ajaloo uuringute teostamine ning selliste uuringute edendamine ja toetamine;
- sihtasutusega seotud maailmavaate ja selle maailmavaatega seotud isikute ning organisatsioonide elu- ja ajaloo jäädvustamine;
- kõikvõimalikud muud tegevused, mis toetavad Eesti maailmavaate tugevnemist ja levikut maailmas.

Seega võib öelda, et Eesti Maailmavaate Sihtasutus sobib kui rusikas silmaauku riigikogu poolt välisministeeriumile eraldatud assigneerigu teenindamiseks, mistõttu palun esimesel võimalusel algatada vajalik siseriiklik protsess ministeeriumi ja sihtasutuse vahelise lepinguni jõudmiseks, et palju kannatanud Moldova, Gruusia, Valgevene jt rahvaste abikutse saaks võimalikult kiire, tõhusa ja selge vastuse.

EUROOPA PARLAMENDI LIIGE

Eesti Maailmavaate Sihtasutuse asutajatel on summaarne aastakümnetesse ulatuv kogemus demokraatlike väärtuse levitamisel nii teorias kui ka praktikas, samuti kõrgetasemeline rahvusvahelise poliitilise ja diplomaatilise suhtluse praktika töökohtadel Euroopa parlamendis, Eesti riigikogus, valitsuses, välisministeeriumis, presidendi kantsleis ja riigikantsleis, samuti on kasutada arvestatav kogemus suhtekorralduse ja ajakirjanduse alalt. Alates aastast 1988 on asutajad olnud seotud valitsusväliste demokraatlike organisatsioonide rajamisega okupeeritud või totalitaarsetes riikides ning tegutsenud aktiivselt kodanikuühiskonna struktuurides asutajate ja ideoloogidena.

Loomulikult ei pretendeeri Eesti Maailmavaate Sihtasutus monopoolsetele õigustele Eesti valitsuse poliitika valitsusvälisel teostamisel demokraatia levitamiseks maailmas. Eesti Maailmavaate Sihtasutus algatab esimesel võimalusel õiglase ja võrdsetel alustel koostöö vajalike projektide käivitamiseks kõigi vabakonna subjektide ning keskasutustega, samuti võimalike loodavate projektipõhiste meeskondadega, tagades nendepoolsetele taotlustele ja ettepanekutele vaba ning õiglase konkurentsi.

Palume teatada oma valmisolekust koostööks või siis mõjuvatest põhjustest koostööst keeldumiseks nii kiiresti kui võimalik, et abi ootajatele ja kannatajatele jõuaks kohale nii kiiresti ja kvaliteetselt kui võimalik.

Ning lubage, härra minister, taaskord avaldada oma kõige kõrgemat ja jätkuvat lugupidamist!

Eesti Maailmavaate Sihtasutuse nimel,

Indrek Tarand, nõukogu liige